

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

**Programma DG Gromingen
en Ondergrond**

Bezoekadres

Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Postadres

Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Overheidsidentificatienr

00000001003214369000

T 070 379 8911 (algemeen)

F 070 378 6011 (algemeen)

www.rijksoverheid.nl/ezk

Behandeld door

T

Ons kenmerk

DGKE / 22263921

17 FEB. 2023

Datum

Betreft Wijziging Instemmingsbesluit winningsplan Moddergat, Lauwersoog en Vierhuizen, en Instemmingsbesluit winningsplan Havenmond

Besluit

1. Inleiding

Onder de Waddenzee worden gas en zout gewonnen. Hierbij wordt het 'hand aan de kraan'-principe toegepast om schade aan de natuur te voorkomen. Dit houdt in dat de diepe delfstoffenwinning er mag plaatsvinden mits de daardoor veroorzaakte bodemdalingssnelheid past binnen de veilige gebruiksruimte van het desbetreffende kombergingsgebied. De veilige gebruiksruimtes voor de relevante kombergingsgebieden dienen vijfjaarlijks te worden vastgesteld op basis van een geactualiseerd beleidsscenario voor de relatieve zeespiegelstijging. Het heeft de voorkeur om de gebruiksruimtes voortaan bij één besluit vast te stellen. Om dit zogenaamde Gebruiksruimtebesluit te verankeren, worden de desbetreffende vigerende instemmingsbesluiten gewijzigd bij onderhavig wijzigingsbesluit.

2. Procesverloop

Instemmingsbesluit MLV (gaswinning)

Met het instemmingsbesluit van 21 maart 2013, kenmerk ETM/EM/11181749, heeft de toenmalige minister van Economische Zaken, onder voorschriften en beperkingen, ingestemd met het gewijzigde winningsplan Moddergat, Lauwersoog en Vierhuizen van de Nederlandse Aardolie Maatschappij B.V. (hierna: NAM) van 3 oktober 2011. Artikel 11 van dit instemmingsbesluit ziet op de omvang van de gebruiksruimtes van de kombergingsgebieden Pinkegat en Zoutkamperlaag. Daarnaast heeft het besluit betrekking op de vijfjaarlijkse vaststelling van de veilige gebruiksruimtes, telkens gebruikmakend van de nieuwe verwachtingswaarde voor de zeespiegelstijging. Bij wijzigingsbesluit van 30 augustus 2016, kenmerk DGETM/EO/16110969, zijn de gebruiksruimtes van deze kombergingsgebieden vastgesteld voor de periode van 1 januari 2016 tot 1 januari 2021. Het aldus gewijzigde en thans geldende instemmingsbesluit wordt hierna aangeduid als Instemmingsbesluit MLV.

Instemmingsbesluit Havenmond (zoutwinning)

Met het instemmingsbesluit van 12 mei 2015, kenmerk DGETM/EM/13005869, heeft de toenmalige minister van Economische Zaken, onder voorschriften en beperkingen, ingestemd met het winningsplan Havenmond van Frisia Zout B.V. (hierna: Frisia) van 14 december 2012. Artikel 15 van dit instemmingsbesluit ziet op de omvang van de gebruiksruimtes van de kombergingsgebieden Vlie en Marsdiep. Daarnaast heeft het besluit betrekking op de vijfjaarlijkse vaststelling van de veilige gebruiksruimtes, telkens gebruikmakend van de nieuwe verwachtingswaarde voor de zeespiegelstijging. Bij wijzigingsbesluit van 30 augustus 2016, kenmerk DGETM/EO/16101252, zijn de gebruiksruimtes van deze kombergingsgebieden vastgesteld voor de periode van 1 januari 2016 tot 1 januari 2021. Het aldus gewijzigde en thans geldende instemmingsbesluit wordt hierna aangeduid als Instemmingsbesluit Havenmond.

3. Juridisch kader

Op grond van artikel 36, eerste lid, van de Mijnbouwwet kan het bevoegd gezag zijn instemming met het opgestelde winningsplan slechts geheel of gedeeltelijk weigeren (a) om reden van het belang van de veiligheid voor omwonenden of het voorkomen van schade aan gebouwen of infrastructurele werken of de functionaliteit daarvan, (b) in het belang van het planmatig gebruik of beheer van delfstoffen, aardwarmte, andere natuurlijke rijkdommen, waaronder grondwater met het oog op de winning van drinkwater, of mogelijkheden tot het opslaan van stoffen, (c) indien nadelige gevolgen voor het milieu ontstaan, of (d) indien nadelige gevolgen voor de natuur worden veroorzaakt.

Ingevolge het tweede lid van deze bepaling kan het bevoegd gezag zijn instemming met het winningsplan verlenen onder beperkingen of daaraan voorschriften verbinden, indien deze gerechtvaardigd worden door een grond als genoemd in het eerste lid. Daarnaast kan het bevoegd gezag op grond van het derde artikellid beperkingen en voorschriften stellen of wijzigen, indien dat gerechtvaardigd wordt door veranderde omstandigheden of gewijzigde inzichten inzake een grond als genoemd in het eerste lid.

Op grond van artikel 34, vierde lid, aanhef en onderdeel b, van de Mijnbouwwet is Afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht in beginsel van toepassing, voor zover het winnen van delfstoffen niet geschiedt in het continentaal plat, op de voorbereiding van een besluit omtrent wijziging van een instemming met een winningsplan. Hierop wordt een uitzondering gemaakt ingeval de wijziging van de instemming van ondergeschikte aard is omdat deze niet leidt tot een andere beoordeling van (i) de effecten van de wijze van winning alsmede de daarmee verband houdende activiteiten, (ii) de effecten van de bodembeweging ten gevolge van de winning en de maatregelen ter voorkoming van schade door bodembeweging, of (iii) de risico's voor omwonenden, gebouwen of infrastructurele werken of de functionaliteit daarvan.

4. Overwegingen

Momenteel worden gas en zout gewonnen onder de Waddenzee. Meer precies gaat het om de gaswinning vanaf de locaties Moddergat, Lauwersoog en Vierhuizen, en om de zoutwinning vanaf de locatie Havenmond.

Omdat bij deze delfstoffenwinning het 'hand aan de kraan'-principe van toepassing is, dienen de veilige gebruiksruimtes van de vier betrokken kombergingsgebieden – Pinkegat, Zoutkamperlaag, Vlie en Marsdiep - vijfjaarlijks te worden vastgesteld op basis van een geactualiseerd beleidsscenario voor de relatieve zeespiegelstijging. Tot op heden vonden deze vaststellingen telkens plaats bij wijziging van de desbetreffende instemmingsbesluiten. Het geniet de voorkeur om de cyclische vaststelling van de veilige gebruiksruimtes van alle relevante kombergingsgebieden onder te brengen in één separaat besluit, het Gebruiksruimtebesluit.

Deze methodiek noopt tot een verankering van het Gebruiksruimtebesluit in de betrokken vigerende instemmingsbesluiten. Daarom wordt op grond van artikel 36, derde lid, van de Mijnbouwwet, in verbinding met artikel 36, eerste lid, aanhef en onder a, c en d, van de Mijnbouwwet, in het Instemmingsbesluit MLV en het Instemmingsbesluit Havenmond een gelijkkluidend voorschrift opgenomen dat als grondslag fungeert voor het nader Gebruiksruimtebesluit. Daarnaast wordt voorzien in procedurele voorschriften ten behoeve van onder meer de cyclische vaststelling van de gebruiksruimtes.

Omdat de onderhavige wijzigingen van de instemmingsbesluiten het Gebruiksruimtebesluit verankeren, zijn zij van een ondergeschikte aard als bedoeld in artikel 34, vierde lid, aanhef en onderdeel b, van de Mijnbouwwet. Hierdoor is Afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht niet van toepassing.

5. Conclusie

Voortaan worden de gebruiksruimtes van de kombergingsgebieden Pinkegat, Zoutkamperlaag, Vlie en Marsdiep vijfjaarlijks bij separaat besluit vastgesteld. Om dit Gebruiksruimtebesluit nader te verankeren, dienen het Instemmingsbesluit MLV en het Instemmingsbesluit Havenmond te worden gewijzigd.

Gelet op artikel 36, derde lid, van de Mijnbouwwet;

Besluit:

ARTIKEL I

Het Instemmingsbesluit MLV wordt als volgt gewijzigd:

Artikel 11 komt te luiden:

Artikel 11

1. In dit besluit wordt uitgegaan van de gebruiksruimtes van het Pinkegat en de Zoutkamperlaag zoals bij besluit van de Staatssecretaris van Economische Zaken en Klimaat laatstelijk is vastgesteld.
2. De Staatssecretaris van Economische Zaken en Klimaat stelt de gebruiksruimtes van het Pinkegat en de Zoutkamperlaag iedere vijf jaar bij separaat besluit opnieuw vast voor een periode van vijf jaar, telkens gebruikmakend van de dan vigerende meegroeivermogens van het Pinkegat en de Zoutkamperlaag, en de dan berekende verwachtingswaarde voor de zeespiegelstijging.
3. In afwijking van het voorgaande artikellid kan de Staatssecretaris van Economische Zaken en Klimaat de gebruiksruimtes van het Pinkegat en de Zoutkamperlaag bij separaat besluit tussentijds opnieuw vaststellen indien nieuwe wetenschappelijke inzichten aanleiding geven tot een bijstelling van het dan vigerende zeespiegelstijgingsscenario.
4. De Staatssecretaris van Economische Zaken en Klimaat informeert de NAM onverwijld over iedere vaststelling van de gebruiksruimtes van het Pinkegat en de Zoutkamperlaag als bedoeld in het tweede en derde lid.
5. Binnen vier weken na de mededeling als bedoeld in het voorgaande artikellid, maakt de NAM aan de Staatssecretaris van Economische Zaken en Klimaat inzichtelijk op welke wijze de NAM ervoor zorg zal dragen dat de belasting vanwege de gaswinning gedurende de resterende productieperiode binnen de laatstelijk vastgestelde gebruiksruimtes past.

ARTIKEL II

Het Instemmingsbesluit Havenmond wordt als volgt gewijzigd:

Artikel 15 komt te luiden:

Artikel 15

1. In dit besluit wordt uitgegaan van de gebruiksruimtes van het Vlie en het Marsdiep zoals bij besluit van de Staatssecretaris van Economische Zaken en Klimaat laatstelijk is vastgesteld.
2. De Staatssecretaris van Economische Zaken en Klimaat stelt de gebruiksruimtes van het Vlie en het Marsdiep iedere vijf jaar bij separaat

DGKE/ 22263921

besluit opnieuw vast voor een periode van vijf jaar, telkens gebruikmakend van het dan vigerende meegroeivermogen van het Vlie en het Marsdiep, en de dan berekende verwachtingswaarde voor de zeespiegelstijging.

3. In afwijking van het voorgaande artikellid kan de Staatssecretaris van Economische Zaken en Klimaat de gebruiksruimtes van het Vlie en het Marsdiep bij separaat besluit tussentijds opnieuw vaststellen indien nieuwe wetenschappelijke inzichten aanleiding geven tot een bijstelling van het dan vigerende zeespiegelstijgingsscenario.
6. De Staatssecretaris van Economische Zaken en Klimaat informeert Frisia onverwijld over iedere vaststelling van de gebruiksruimtes van het Vlie en het Marsdiep als bedoeld in het tweede en derde lid.
4. Binnen vier weken na de mededeling als bedoeld in het voorgaande artikellid, maakt Frisia aan de Staatssecretaris van Economische Zaken en Klimaat inzichtelijk op welke wijze Frisia ervoor zorg zal dragen dat de belasting vanwege de zoutwinning gedurende de resterende productieperiode binnen de laatstelijk vastgestelde gebruiksruimtes past.

ARTIKEL III

Dit besluit treedt, met toepassing van art. 20.5, eerste lid, van de Wet milieubeheer, in werking met ingang van de dag na de dag waarop dit besluit is bekendgemaakt.

ARTIKEL IV

Dit besluit wordt bekendgemaakt door toezending aan de NAM en Frisia. Van dit besluit wordt mededeling gedaan door plaatsing in de Staatscourant.

De Staatssecretaris van Economische Zaken en Klimaat
J.A. Vijlbrief

Tegen dit besluit kan degene wiens belang rechtstreeks bij dit besluit is betrokken binnen 6 weken na de dag waarop dit besluit is verzonden een gemotiveerd bezwaarschrift indienen bij de Staatssecretaris Mijnbouw, directie Wetgeving en Juridische Zaken, Postbus 20401, 2500 EK te 's-Gravenhage.
Dit besluit is verzonden op de in de aanhef vermelde datum.